

Izziv B1: Razprava

Znam oblikovati svoje mnenje in o njem razpravljati.

Vzgoja za podjetnost

Debatni klub

»Recept« za debatni klub

- Sestavine za 1 razpravo:
- 1 motiviran učitelj
- vsaj 6 zainteresiranih dijakov
- 1 soba (4 mize itd.)
- Vse sestavine postavite v sobo in jih pustite vreti približno 2 uri.
- Ostalo bo prišlo samo od sebe.

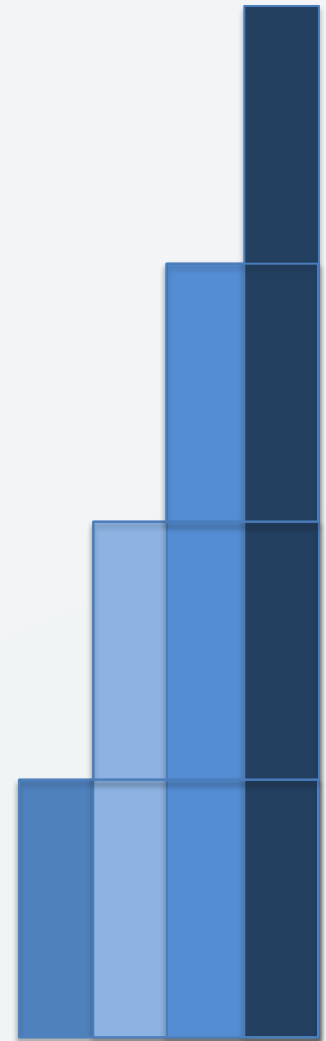
Teme za razpravo

Vsa vprašanja, ki so sporne narave. 😊

- Ali sme Zahod uveljaviti človeške pravice na globalni ravni?
- Ali bi morali ukiniti pravico do zaščite lastne podobe?
- Ali bi morali ukiniti avstrijsko nevtralnost?
- Ali potrebujemo panevropski pristop k pravici do zatočišča?
- Ali bi morale vse javne šole nuditi islamsko versko vzgojo?
- Ali bi morali Nobelovo nagrado za mir dodeljevati le posthumno?
- Ali bi moralo biti oglaševanje tobaka popolnoma prepovedano?
- Ali bi morali prepovedati paintball?

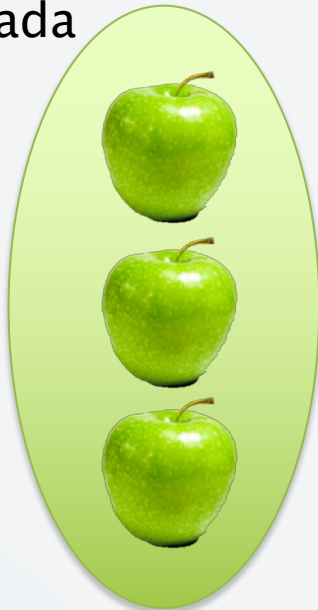
Oblike razprav

- *Razprava o definicijah*
»Ta zbor meni, da je splav umor.«
- *Razprava o vrednotah*
»Ta zbor meni, da cilj opravičuje sredstva.«
- *Razprava o ugotovitvah*
»Ta zbor meni, da je zvezni vladi spodletelo.«
- *Strateška razprava*
»Ta zbor želi uvesti 50 % davek na dediščino.«

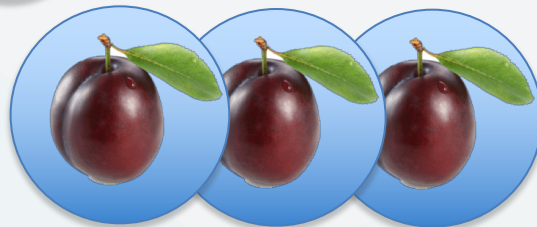
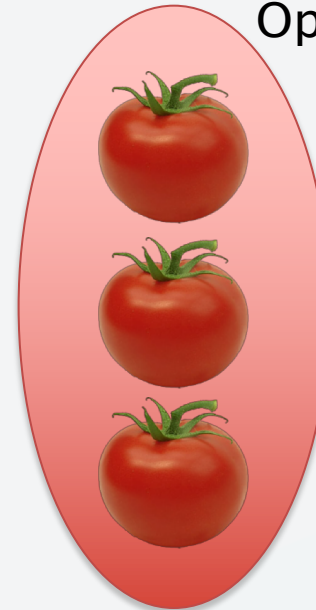

Odprta parlamentarna razprava (OPR)

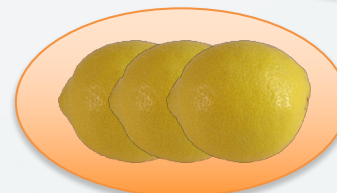
Vlada

Opozicija

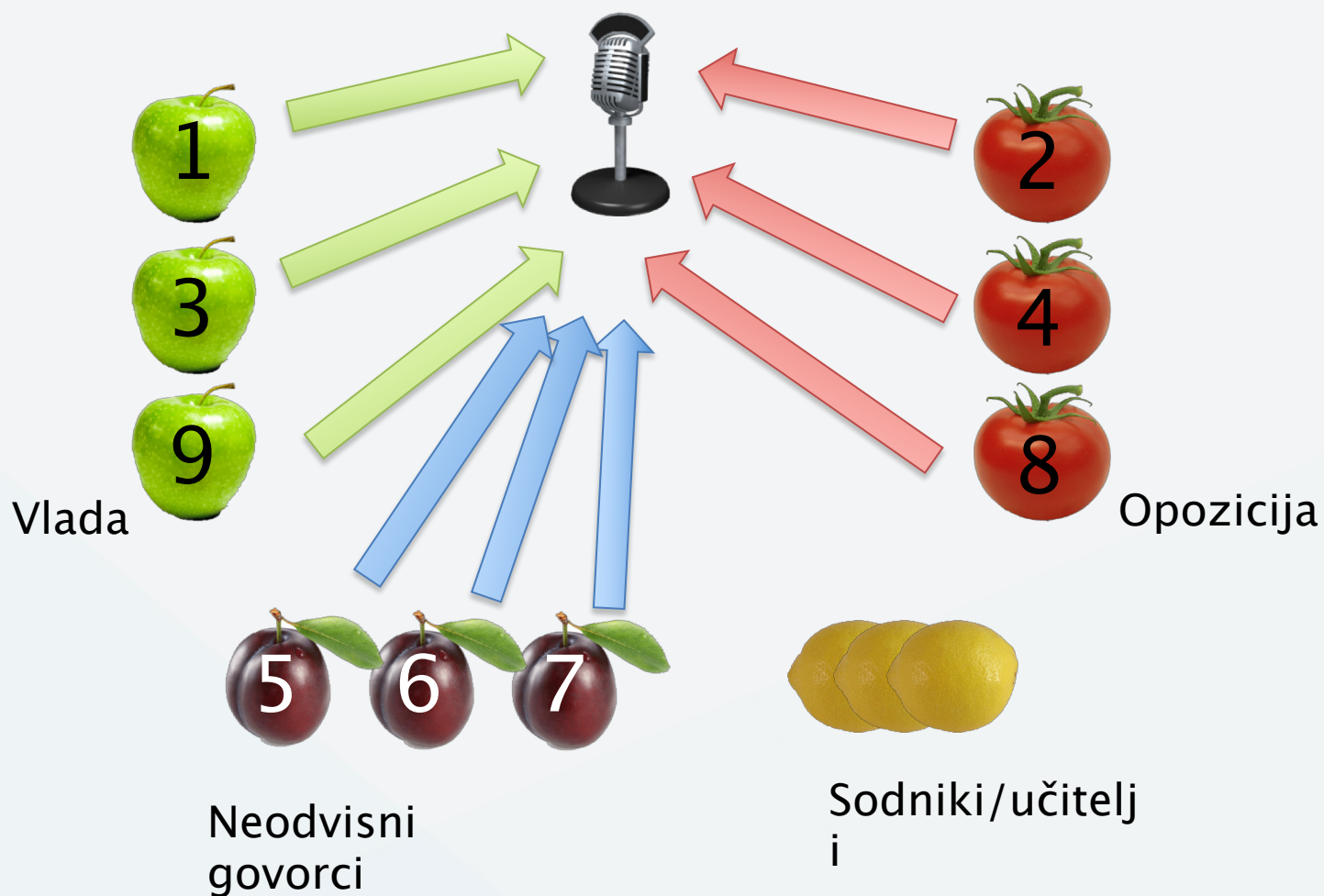

Neodvisni
govorci

Sodniki/učitelji

OPR – Vrstni red govorcev

Vloga – vlada – 1. govorec

- Kateri problem bo trditev rešila?
- Kako lahko trditev reši ta problem ?
- Zakaj je pomembno, da rešimo ta problem?

Vloga – opozicija – 1. govorec

- Kritiziraj trditev in/ali njene cilje.
- Kritiziraj in/ali ovrzi argumente vladnega govornika.
- Navedi argumente zoper trditev.

Vloga – vlada – 2. govorec

- Ovrzi argumente prvega govorca opozicije.
- Predstavi dodatne argumente.
- Odzovi se na argumente (prejšnjega govorca).

Vloga – opozicija – 2. govorec

- Ovrzi in/ali kritiziraj argumente vladnega govorca:
 - Argumente 1. vladnega govorca, ki še niso bili ovrženi, in
 - vse argumente 2. vladnega govorca.
- Predstavi dodatne argumente zoper trditev.

Vloga – neodvisni govorec

- Sprva nevtralen.
- Tekom razprave se odloči, katero stran bo zavzel.
- V prvi minuti svojega govora mora jasno izraziti, katero stran podpira.
- Je seznanjen s temo šele ob začetku razprave = nima časa za pripravo.
- Čas za govor je omejen na polovico časa drugih govorcev (2,5 minute).
- Veljajo enaka pravila glede vprašanj itd.

Vloga – neodvisni govorec

- V razpravo vključi nove vidike/argumente.
- Odgovor opozicije.
(60 sekund)

Vloga – opozicija – 3. govorec

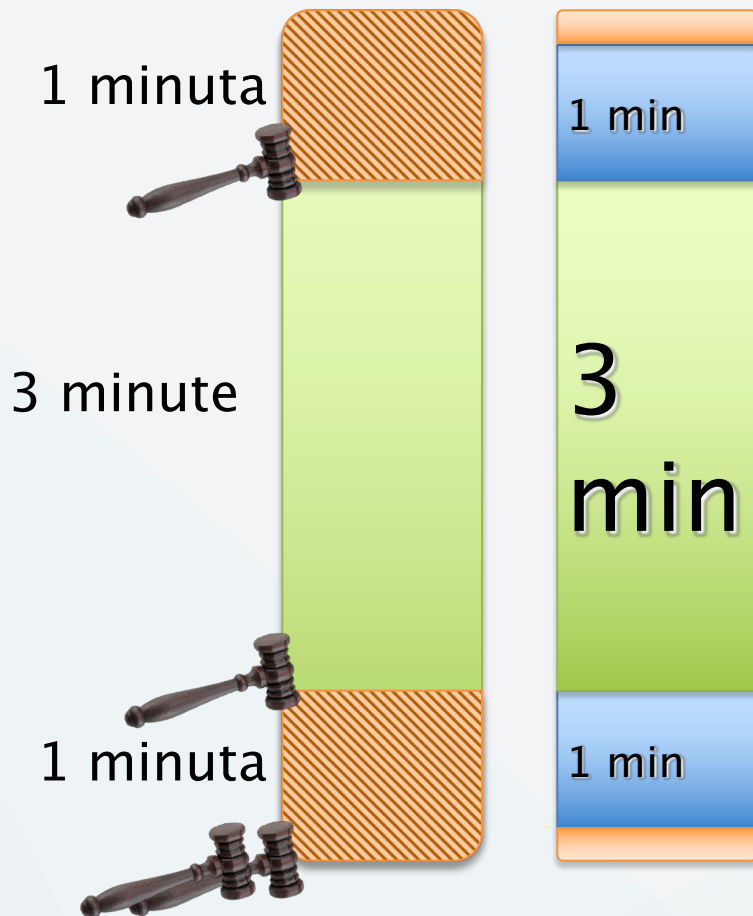
- Primerja različne poglede, argumente in koncepte.
- Zakaj so lastni cilji in koncepti bolj zaželeni?
- Kaj je narobe s stališčem druge strani?
- Zakaj bi morala biti trditev zavrnjena?

Vloga – vlada – 3. govorec

- Primerja različne poglede, argumente in koncepte.
- Zakaj so lastni cilji in koncepti bolj zaželeni?
- Kaj je narobe s stališčem druge strani?
- Zakaj bi morala biti trditev sprejeta?

Čas za govor – 5 minut

- Uvod
- O čem bo govora?
Kateri bodo glavni argumenti?
- Pojasni argumente.
Zakaj je moj argument ustrezen?
Kateri argumenti obstajajo?
Primeri iz preteklosti itd.
Poveži jih s temo.
- Povzemi.
O čem je bilo govora?
Kaj je bilo najpomembnejše?
- Zaključne opazke

Model S.A.I.L.

- »State« (izjavi)
Postavi trditev.
- Argumentiraj
Najpomembnejši del: npr. analiziraj situacijo ali osebe.
Podpri svojo trditev.
- Ilustriraj
Podaj dober primer, s katerim bo tvoj argument jasen in otipljiv.
- »Link« (poveži)
Poveži argument/trditev z razpravo kot celoto.

Vprašanja

- Prisilijo govorce, da natančneje opredelijo svoje stališče oz. argumente.
- Postavijo naj jih le člani nasprotne ekipe. Če želijo postaviti vprašanje, morajo najprej vstati in reči: »Vprašanje prosim«.
- Govorec ima pravico zavrniti vprašanje.
- Po vmesni prekinitvi ni diskusije.
- Vprašanja niso dovoljena med »varovanim časom« (2–4 minute).

Čas za pripravo

15 minut za pripravo

Dogovorite se o stališču govorcev.
Odločite se za ekipno strategijo.
Pripomočki niso dovoljeni.

Sodnik naznani začetek razprave.

Namigi za razpravo

- Vedno navedi razloge! – Zakaj?
- Delaj zapiske.
- Zapiši si ključne besede govora.
- S seboj vzemi uro, da boš lahko meril čas svojega govora.
- In kar je najtežje: ne kompliciraj.

Vrednotenje

- Slog (40 %)
Kako je bilo povedano?
- Vsebina (40 %)
Kako je bilo pojasnjeno?
- Strategija (20 %)
Kaj je bilo povedano?

Vrednotenje – lestvica

1. Izjemno
2. Odlično
3. Izredno dobro
4. Zelo dobro
5. Dobro
6. Zadovoljivo
7. Primerno
8. Opravil
9. Potrebno izboljšave

Vrednotenje – slog

Pozitivno:

- Umirjeno vedenje
- Podporne geste
- Zmerna modulacija glasu
- (prijetno)

Negativno:

- Nemirnost
- Kriljenje z rokami
- Nobenih gest
- Kričanje in šepetanje
- Nerazumljiv govor
- (neprijetno)

Vrednotenje – strategija

- Relativno vrednotenje
Kaj sodi v razpravo?

Pozitivno:

- Pomembni argumenti
 - Sporne teme
 - Vpliv na realnost
 - Ovržba argumentov opozicije
- Dodelitev prioritet
 - Pretehtana raba časa
 - Osredotočenost na najpomembnejša vprašanja
- Prekinitve

Vrednotenje – vsebina

Ključnega pomena je pojasnilo:

1. Vrtnice so lepe, ker so rdeče. --> izjava
2. Vrtnice so lepe, ker so rdeče.
 - Rdeča barva je ljudem všeč, ker jih spomni na pozitivna čustva.
 - Zato nas rdeče cvetlice (vključno z vrtnicami) privlačijo.

Pozitivno:

- Analiza
- Kompleksnost
- Podlaga so splošno veljavne trditve
- Brez nasprotujočih si izjav

Sedaj si ti na vrsti!
Debatni klubi

